

Sygn. akt I C 82/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 sierpnia 2020 r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodnicząca: Asesor sądowy Monika Sałyga

Protokolant: sekretarz sąd. Joanna Ciucias

po rozpoznaniu w dniu 4 sierpnia 2020 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko M. B.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej M. B. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 1 936,58 (jeden tysiąc trzydzieści sześć 58/100) zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 1 lipca 2019 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej M. B. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 947 (dziewięćset czterdzieści siedem) zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 917 (dziewięćset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 82/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 1 lipca 2019 r. wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, domagał się zasądzenia od pozwanej M. B. kwoty 1 936,58 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że źródłem roszczenia powoda jest umowa pożyczki pieniężnej z dnia 30 marca 2018 r. zawarta za pomocą środków porozumiewania się na odległość pomiędzy pozwaną a pożyczkodawcą. Wierzytelność z tytułu wskazanej umowy pożyczki została przeniesiona w drodze cesji na powoda.

/pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 3-6/

Postanowieniem z dnia 22 lipca 2019 r. sprawa została przekazana do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

/postanowienie k. 6v/

W dniu 10 października 2019 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi Widzewa w Łodzi wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił żądanie powoda w całości.

/nakaz zapłaty k. 39/

W dniu 20 grudnia 2019 r. pozwana, reprezentowana przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty w którym wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwana podniosła zarzuty braku legitymacji czynnej powoda, nieudowodnienia roszczenia co do zasady i co do wysokości, nieudowodnienia wymagalności roszczenia, nieważności postanowień umownych dotyczących kosztów umowy, prowizji i odsetek, niezgodności postanowień umownych z zasadami współzycia społecznego oraz brak indywidualnego uzgodnienia treści umowy

/sprzeciw k. 43-48/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 marca 2018 r. pozwana M. B. zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę pożyczki nr (...).

Na mocy powyższej umowy spółka (...) udzieliła M. B. pożyczkę w kwocie 1 300 zł na okres 30 dni. W umowie ustalono, że pozwana zapłaci pożyczkodawcy prowizję przygotowawczą w wysokości 325 zł, prowizję administracyjną w wysokości 32,05 zł oraz odsetki. Kwota odsetek za okres pożyczki wynosiła 10,68 zł. Całkowity koszt pożyczki wyniósł 1 667,73 zł. W przypadku opóźnienia w płatnościach pożyczkodawca mógł domagać się od pożyczkobiorcy odsetek umownych w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie równe dwukrotności sumy stopy referencyjnej NBP oraz 5,5 punktów procentowych.

Umowa z dnia 30 marca 2018 r. została zawarta za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.

/dowód: umowa pożyczki wraz z załącznikami – k. 68v-75, potwierdzenie udzielenia pożyczki – k. 76v/

W dniu 30 marca 2018 r. pierwotny wierzyciel przelał na rachunek bankowy pozwanej kwotę 1 300 zł z tytułu umowy pożyczki. Kwota pożyczki została przelana na rachunek bankowy pozwanej, na który w dniu 8 września 2017 r. i 9 października 2017 r. wpłynęły kwoty po 1 459,48 zł. Z tytułów przelewów wynikało, że przelane w 2017 r. kwoty stanowią wynagrodzenie za pracę przekazane na rzecz M. B. przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w K.

/dowód: wydruki – k. 32, 33, 77/

W dniu 1 sierpnia 2018 r. (...) sp. z o.o. w W. zbyła wierzytelność przysługującą jej wobec pozwanej na rzecz powoda – (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Zgodnie z załącznikiem do umowy, cesją objęta była wierzytelność przysługująca cedentowi względem M. B. z tytułu umowy pożyczki z dnia 30 marca 2018 r. na kwotę 1 300 zł.

/dowód: umowa cesji wierzytelności wraz z załącznikami - k 62-67/

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy. Wiarygodność dokumentów w postaci umów cesji nie budziła wątpliwości, a ich autentyczność nie była kwestionowana. Przedmiotowe dokumenty zostały poświadczane za zgodność z oryginałem przez radcę prawnego reprezentującego powoda w niniejszym postępowaniu. Zgodnie z art. 129 § 2 k.p.c. takie odpisy z mocy prawa zastępują oryginały. Jednocześnie w ocenie Sądu nie zaistniały okoliczności, które wymagałyby przedłożenia przez powoda oryginału umowy cesji na podstawie art. 129 § 4 k.p.c. Ustawa posługuje się w tym wypadku przesłanką "uzasadnienia okolicznościami sprawy", a więc odmiennie, niż ma to miejsce w odniesieniu do art. 129 § 1 k.p.c., wniosek powinien zostać uzasadniony w należyty sposób, co wynika z faktu, że zmierza do zanegowania poświadczenia dokonanego przez pełnomocnika wykonującego zawód zaufania publicznego.

Prawdziwość potwierdzeń przelewów zarówno dotyczących kwoty pożyczki przekazanej pozwanej, jak również otrzymanych przez nią w 2017 r. wynagrodzeń również nie budziła wątpliwości. Potwierdzenia nie zostały poświadczane za zgodność z oryginałem, natomiast są to wydruki komputerowe ze strony internetowej banku (...)

oraz banku (...). W myśl art. 7 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe oświadczenia woli związane z dokonywaniem czynności bankowych mogą być składane w postaci elektronicznej. Dokumenty związane z czynnościami bankowymi mogą być sporządzane na informatycznych nośnikach danych, jeżeli dokumenty te będą w sposób należyty utworzone, utrwalone, przekazane, przechowywane i zabezpieczone.

W ocenie Sądu pozostałe dowody w postaci wydruków umowy pożyczki czy potwierdzenia dokonania przelewu kwoty pożyczki na rachunek pozwanej razem stanowiły spójny obraz zdarzeń faktycznych potwierdzających istnienie, wysokość oraz wymagalność roszczenia powoda.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w całości.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu braku legitymacji czynnej powoda, w ocenie Sądu zarzut ten jest nieuzasadniony. Zaoferowany przez stronę powodową materiał dowodowy jest wystarczający do wykazania, że nabyła ona ze skutkiem prawnym wierzytelność wobec pozwanej, wynikającą z umowy pożyczki z dnia 30 marca 2018 r. Powód złożył do akt sprawy umowę przelewu wierzytelności wraz z załącznikami, w tym wyciąg z wykazu wierzytelności. Powołane dokumenty zostały złożone w odpisach i poświadczono „za zgodność z oryginałem” przez pełnomocnika powoda. Ponadto zarówno umowy, jak również załączniki zostały podpisane przez strony umowy cesji.

Należy podkreślić, że złożenie wykazu w formie skróconej, tj. pozwalającej na weryfikację konkretnej wierzytelności (tu: przysługującej wobec pozwanej), nie umniejsza jednak w żaden sposób jego mocy dowodowej. Nie może budzić wątpliwości, że na potrzeby przedmiotowego procesu koniecznym było jedynie wykazanie, że umowa cesji przenosiła tę konkretną wierzytelność stanowiącą źródło żądania powoda. W konsekwencji zbędnym było przedłożenie całości wykazu wierzytelności, zwłaszcza, że pozostałe wierzytelności musiałyby zostać zanonimizowane.

Wbrew twierdzeniom pozwanej załącznik do umowy cesji wierzytelności zawiera podpisy stron umowy cesji. Te same podpisy widnieją na samej umowie cesji z dnia 1 sierpnia 2018 r., zaś uprawnienie osób, które złożyły podpisy wynika z załączników umowy tj. odpisów z Krajowego Rejestru Sądowego. Ponadto załącznik w do umowy cesji identyfikuje wierzytelność przysługującą pierwotnemu wierzycielowi wobec pozwanej, wskazując jej imię, nazwisko, numer PESEL, a także datę zawarcia umowy pożyczki, datę jej wymagalności oraz kapitał pożyczki.

Materialnoprawną podstawę dochodzenia roszczenia przez powoda stanowił art. 720 k.c., w myśl którego, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Trzeba wskazać, że obecnie obowiązujące przepisy prawa nie zabraniają zawierania umowy pożyczki z konsumentem bez zachowania formy pisemnej i nie przewidują w takiej sytuacji rygору nieważności umowy.

Powód na potwierdzenie faktu zawarcia przedmiotowej umowy przedłożył wydruk umowy pożyczki z dnia 30 marca 2018 r., wydruk potwierdzający wykonanie przelewu na rachunek wskazany przez M. B., a także wydruki dotyczące przelewów bankowych wynagrodzeń otrzymywanych przez pozwaną.

W tytule przelewu z dnia 30 marca 2018 r. wykonanego przez pierwotnego wierzyciela wskazano „(...) 1300zł/30 dni”. Powyższe dane są zgodne z danymi zawartymi w wydruku umowy pożyczki oraz wydruku potwierdzenia udzielenia pożyczki (k. 76v).

Ponadto strona powodowa przedłożyła potwierdzenia przelewu wynagrodzenia otrzymywanego przez pozwaną od swojego pracodawcy we wrześniu i październiku 2017 r., z których wynika, że na tożsamy rachunek, na który przelano pożyczkę, pozwana otrzymywała wynagrodzenie.

Dane zawarte w wydruku umowy z dnia 30 marca 2018 r. są zgodne z prawdziwymi danymi pozwanej takimi jak numer PESEL, numer dowodu osobistego czy adres zamieszkania.

Zdaniem Sądu przedstawione powyżej okoliczności w sposób niebudzący wątpliwości potwierdzają, że pozwana złożyła oświadczenie woli o zawarciu umowy pożyczki z dnia 30 marca 2018 r. Ocena materiału dowodowego nie może bowiem mieć charakteru wybiórczego, ale powinna dotyczyć wszystkich dowodów zaferowanych przez strony.

Pozwana nie powołała się na kradzież jej danych osobowych, nie przedstawiła również żadnych okoliczności, w których powód mógł wejść w posiadanie jej danych takich jak PESEL, nr dowodu osobistego czy adres zamieszkania czy też jak uzyskał potwierdzenia przelewów otrzymywanych przez pozwaną od spółki (...).

Ponadto pozwana nie kwestionowała, że wskazany rachunek, na który nastąpił przelew kwoty 1 300 zł tytułem pożyczki do niej nie należy ani że nie otrzymała takiej pożyczki.

Wbrew twierdzeniom pozwanej również wysokość dochodzonego roszczenia została przez stronę powodową wykazana. Powód już w pozwie wyjaśnił, że na kwotę, której domaga się od pozwanej składa się:

- 1 657,05 zł jako suma wypłaconego kapitału pożyczki 1 300 zł oraz prowizji,
- 10,68 zł jako odsetki kapitałowe;
- 268,85 zł jako odsetki umowne za opóźnienie.

Kwoty te były zbieżne z materiałem dowodowym przedstawionym przez powoda.

W sprzeciwie podniesiono zarzut nieważności postanowień umownych dotyczących kosztów umowy, prowizji i odsetek, niezgodności postanowień umownych z zasadami współzycia społecznego oraz brak indywidualnego uzgodnienia treści umowy

W pierwszej kolejności trzeba zwrócić uwagę na wewnętrzną sprzeczność stanowiska pozwanej, która z jednej strony kwestionuje zasadę oraz wysokość roszczenia, zaś z drugiej powołuje się m.in. na abuzywność zapisów umowy dotyczących prowizji. Kwestia oceny zgodności postanowień umownych z zasadami współzycia społecznego staje się aktualna w sytuacji, w której umowa pożyczki, która miałaby takie zapisy zawierać, została zawarta.

W niniejszej sprawie Sąd oceniając zapisy umowy dotyczące odsetek oraz prowizji nie stwierdził ich abuzywności.

Należy wskazać, że obowiązujące przepisy prawa nie zabraniają stronom stosunku zobowiązaniowego umawiania się na opłatę przygotowawczą/administracyjną. Ustalone przez pożyczkodawcę opłaty mieszczą się w limicie pozaodsetkowych kosztów kredytu przewidzianych art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim.

W niniejszej sprawie całkowita kwota pożyczki wynosiła 1 300 zł i miała być płatna jednorazowo po 30 dniach. Ustalone opłaty za udzielenie pożyczki w wysokości 325 zł oraz 32,05 zł nie przekraczały zatem limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu.

Nie sposób przy tym wymagać od pożyczkodawcy, aby na gruncie każdej z udzielanych pożyczek wykazywał wysokość poniesionych przez siebie kosztów, większość z nich ma bowiem stały charakter, niezależny od liczby zawartych w danym okresie umów, a zatem niemożliwe jest ich proste przeliczenie na potrzeby konkretnej umowy. Nieprzeliczalny jest również godziwy zysk, jaki pożyczkodawca ma prawo dla siebie osiągnąć i tu bowiem trudno znaleźć miarę, podług której zysk taki miałby być oceniany. Wysokość tego zysku jest niewątpliwie pochodną realiów rynkowych, te zaś, co jest rzeczą powszechnie znaną, cechuje duży dynamizm zmian. Trzeba podkreślić, że wybór danego pożyczkodawcy należy wyłącznie do pożyczkobiorcy, to on decyduje u kogo i na jakich warunkach chce się zadłużyć. W dzisiejszych czasach, w dobie powszechnego dostępu do Internetu, weryfikacja ofert firm udzielających pożyczek nie powinna sprawiać większych problemów. Jeśli pozwana miała jakieś wątpliwości dotyczące zasadności oraz wysokości kosztów

składających się na prowizję, mogła zapytać o to przy zawieraniu umowy pożyczki lub zweryfikować później. Zawarta przez M. B. umowa przewidywała bowiem prawo pożyczkobiorcy do odstąpienia od umowy w ciągu 14 dni od daty jej zawarcia.

Pozwana miała pełną swobodę w wyborze instytucji, u której zamierzała się zadłużyć. Skoro więc pozwana zdecydowała się skorzystać z usług pożyczkodawcy, należy uznać, że akceptowała wysokość naliczanych przez niego opłat w związku z wnioskowaną kwotą pożyczki. Strony mogą się umówić o odpłatny charakter pożyczki w ramach swobody umów (art. 353¹ k.c.). Nie powinno budzić wątpliwości, że pierwotny wierzyciel prowadzi działalność nastawioną na zysk.

Pozwana decydując się na pożyczkę oferowaną w sektorze pozabankowym, godziła się na poniesienie prowizji przygotowawczej i prowizji administracyjnej. Nie można uznać, by zapisy umowy odnoszące się do w/w opłat rażąco naruszały interesy pozwanej. Ponadto w przypadku umowy pożyczki z dnia 30 marca 2018 r. kwota odsetek za okres pożyczki była niewielka.

Skoro ustawodawca przewidział możliwość naliczania pozaodsetkowych kosztów kredytu w wysokości oznaczonej w art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, a jednocześnie brak jest przepisów prawa, które zabraniałyby stronom stosunku zobowiązaniowego umawiania się na prowizję, nie sposób przyjąć, aby zastrzegając sporną opłatę pierwotny wierzyciel działał w sposób sprzeczny z ustawą, bądź też dążył do jej obejścia (podobnie – wyrok SO w Łodzi z dnia 19 czerwca 2018 r., sygn. III Ca 686/18, wyrok SO w Lublinie z dnia 26 lipca 2018 r., sygn. II Ca 171/18). Powyższe stanowisko koresponduje z koncepcją racjonalności polskiego ustawodawcy zgodnie, z którą działanie w ramach przepisów prawa nie powinno zostać uznane za kształtujące obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami lub zasadami współżycia społecznego. Nieuprawnione jest twierdzenie, by działanie w ramach jasnych i niebudzących wątpliwości co do ich wykładni przepisów ustawy, służącej w istocie ochronie interesów konsumenta, pozostawało w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego czy dobrymi obyczajami.

Mając powyższe na względzie Sąd zasądził od M. B. kwotę 1 936,58 zł, której domagał się powód.

Rozstrzygnięcie o odsetkach znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 481 k.c.

Strona powodowa miała prawo, oprócz żądania należności głównej, żądać za czas opóźnienia odsetek w umówionej wysokości – stosownie do treści art. 481 § 1 k.c. W niniejszej sprawie z umowy pożyczki wynikało prawo pożyczkodawcy (przeniesione w umowie cesji na powoda) do naliczania odsetek za opóźnienie w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie.

O kosztach procesu, Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik sprawy, na podstawie art. 98 k.p.c. Strona powodowa wygrała proces w całości, a zatem należy się jej od pozwanej zwrot kosztów procesu w pełnej wysokości – tj. w kwocie 947 zł.

Na koszty procesu poniesione przez powoda złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 300 zł, koszty zastępstwa procesowego adwokata w kwocie 900 zł (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie, tj. Dz.U. 2015, poz. 1800) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.